

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА З СІМ'ЄЮ**

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Соціальна робота»

Спеціальність 110 Соціальна робота та консультування

Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціально-педагогічна робота з сім'єю
Викладач (і)	Протас О. Л.
Контактний телефон викладача	(0342) 57-00-05
E-mail викладача	oksana.protas@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно розкладу

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна зорієнтована на формування у здобувачів вищої освіти знань та умінь соціально-педагогічної роботи з різними типами сімей.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є: підготовка майбутніх фахівців до здійснення соціально-педагогічної роботи з сім'єю.

Основними цілями вивчення навчальної дисципліни є: ознайомлення студентів з особливостями соціально-педагогічної роботи з сім'ями різного типу в закладах освіти; вивченні соціально-педагогічного середовища розвитку дитини; методів вивчення сім'ї; системи соціально-педагогічної роботи з різними типами сімей, формування умінь застосовувати різні форми і методи соціально-педагогічної роботи з сім'єю.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. базових понять соціально-педагогічної діяльності.

ЗК-11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми у професійній діяльності

ЗК-12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК-3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної

роботи та фахівців психологічної служби

СК-5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій дітей та сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах.

СК-8 Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах

СК-12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту

СК-15 Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад

СК-16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

СК-20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах

Програмні результати навчання

РН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

РН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

РН 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

РН17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів.

РН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VII	Соціальна робота та консультування	IV	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Сім'я як суб'єкт педагогічної взаємодії та соціально педагогічне середовище розвитку дитини. Структура і типи сучасної сім'ї	2	2	6
Тема 2. Функції та характерні риси сучасної сім'ї	2	2	6
Тема 3. Методи соціальної діагностики сім'ї	2	2	6
Тема 4. Зміст, форми, методи соціально-педагогічної роботи з сім'єю	3	2	6
Тема 5. Особливості соціально-педагогічної роботи з сім'ями різного типу в закладах освіти	2	2	6
Тема 6. Особливості соціально-педагогічної роботи з сім'єю в різних соціальних інституціях		2	8
Тема 7. Посадові обов'язки соціальних педагогів. Навички, які потрібні соціальним педагогам для роботи з сім'ями		2	6
Тема 8. Загальний огляд технологій соціально-педагогічної роботи із сім'ями, які опинились у складних життєвих обставинах	2	2	8

Тема 9. Особливості соціально-педагогічної роботи із сім'ями, які опинились у складних життєвих обставинах		2	8
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
	Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
	Семінарське/практичне заняття	45
	Самостійна робота	10
	Контрольна робота	45
	Максимальна кількість балів	100
Вимоги до письмових робіт	Контрольні роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі дистанційного навчання d-learn. Написання письмової контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. Неприпустимі плагіат та списування. Завдання, здані із запізненням без поважної причини оцінюються за шкалою, нижчою на 1 рівень.	
Семінарські заняття	Поточний контроль здійснюється через усне та письмове опитування з тем, передбачених для семінарських\практичних занять. Також здійснюється контроль самостійної роботи відповідно до визначеної тематики. Оцінювання знань на семінарських\практичних заняттях проводиться за 100 бальною шкалою. Максимальна оцінка за семінарські\практичні заняття – 45 балів.	
Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю передбачають дотримання Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/05/poriadokorhanizatsii-ta-provedenniaotsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoiosvity.pdf Виконання 50 % завдань. Вчасно виконано самостійну роботу та написана контрольна робота.	
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік.	

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Виконання письмових робіт у процесі вивчення навчальної дисципліни є обов'язковим для всіх здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Академічна доброчесність. Викладання курсу та взаємодія із студентом ґрунтуються на політиці академічної доброчесності що ґрунтується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Відвідування занять. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу. Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <http://surl.li/omcveh>

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» <http://surl.li/ypfkxt>

Неформальна освіта:

Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна

1. Капська А., Олексюк Н., Калаур С., Фалинська З. Соціально-педагогічна робота з проблемними сім'ями : навчально-метод. посібник Тернопіль : Астон, 2010. 304 с

2. Капська А., Пеша І. Соціальний супровід різних категорій сімей та дітей: навч.посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 232 с.
3. Максимова Н. Соціальна робота з сім'єю: навч.посібник Київ :ВПЦ "Київ.ун-т", 2015.
4. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Соціально педагогічна робота з різними типами сімей» / уклад. Хлебик С.Р., Зінченко Т.В. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 32 с.
5. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми : посіб. у 2-х ч.; Ч. І. Сучасні орієнтири та ключові технології / З. Кияниця, Ж. Петрочко. Київ : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с

Додаткова

1. Алексеєнко Т. Ф. Молода сім'я: умови виховання дитини. Науково методичний посібник. Київ, 2013. 96 с.
2. Зберегти сім'ю. Соціальна робота із сім'ями, які опинились у складних життєвих обставинах / автори-упорядники: О. Мороз, Г. Постолюк, Т. Семігіна, О. Шипіленко: ЕКМО, 2008, 160 с.
3. Жданович Ю. М. Соціально-педагогічна підтримка дітей вимушених переселенців як наукова проблема. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. праць / М-во освіти і науки України, АПН України, Ін-т проблем виховання . Кам'янецьПодільський, 2015. Вип 19, кн. 1 Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми : посіб. у 2-х ч.; Ч. І. Сучасні орієнтири та ключові технології / З. Кияниця, Ж. Петрочко. Київ: ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с.
4. Трубавіна І. Соціально-педагогічна робота з сім'єю в Україні : теорія і методика : [моногр.]. Харків : Нове слово, 2014. 395 с.
- 5 . Хомуленко Т. Стиль сімейного виховання як чинник розвитку пізнавального інтересу молодших школярів: монографія Харків : ХНПУ, 2014. 206 с.

Викладач

професор кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи

Оксана ПРОТАС